

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/280/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714217122
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5714217122.3

Rozhodnutie

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

V. V., nar.XX.X.XXXX

zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky J. J. V., T. A., nar.XX.XXXX, bytom A. A. XXXX/X, V. a otca J. W. V., nar.XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX/X, Ž., maloletý bytom ako matka v konaní o návrhu matky o zvýšenie výživného na maloletého takto

rozhodol:

Otec je p o v i n n ý platiť na maloletého V. V., nar.XX.X.XXXX zvýšené výživné vo výške 150,- Eur mesačne od 1.12.2014 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Nedoplatok na výživnom od 1.12.2014 do 31.7.2015 v celkovej výške 400,- Eur súd otcovi povoľuje s p l á c a ť v splátkach po 15,- Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 23P/170/2011-45 zo dňa 9.1.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/32/2012-67 zo dňa 16.5.2012 vo výroku o výživnom na maloletého V. V..

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 29.12.2014 žiadala rozsudok zo dňa 9.1.2012 v spojení s rozsudkom zo dňa 16.5.2012 zmeniť v časti o určení vyživovacej povinnosti otca tak, že je povinný platiť mal. V. výživné 150 Eur mesačne počnúc dňom 1.9.2014 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k jej rukám z dôvodu, že od určenia výživného došlo k zásadnej zmene pomerov maloletého. Uviedla, že s otcom nikdy neboli manželia, v spoločnej domácnosti žili od septembra 2004 do júna 2006, uznesením súdu došlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením oboch rodičov. Syn bol zverený do jej osobnej starostlivosti a otcovi súd uložil povinnosť platiť výživné 100 Eur mesačne. Odvtedy náklady spojené s výchovou podstatne vzrástli. V čase pôvodného rozhodnutia chodil do materskej školy, teraz navštevuje 3. triedu základnej školy, stravuje sa v školskej jedálni, navštevuje školský klub detí. Trpí Aspergerovým syndrómom, autistickou poruchou, do bežnej triedy je individuálne začlenený ako žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vyžaduje sprevádzanie do školy, ktoré zabezpečujú vzhľadom na jej dochádzku do zamestnania jej rodičia, čím aj im vznikajú zvýšené náklady na dopravu. Otec okrem výživného nijak inak neprispieva, nikdy synovi nič nezakúpil, nijako neprispel na školské pomôcky, školské poplatky, akcie, športové potreby, nekupuje mu darčeky na narodeniny, meniny, ani na Vianoce.

Otec v písomnom vyjadrení k návrhu osobne podanom dňa 20.3.2015 nesúhlasil so zvýšením výživného, lebo za posledné dva roky nedošlo k žiadnym zmenám (čl. 28-30). Uviedol, že s matkou sa rozišiel v auguste roku 2011, stretávať sa so synom mu matka umožnila až od septembra 2012 na základe predbežného opatrenia. Matka zatajila, že posledné konanie o výživnom a dokazovanie pomerov prebehlo v roku 2013, kedy syn navštevoval základnú školu a nie materskú školu. V konaní bolo preukázané, že čistá mzda matky sa zvýšila o 116 Eur a jeho mzdy znížila o 194,59 Eur. Matka aj vtedy argumentovala Aspergerovým syndrómom a tvrdila, že má epilepsiu, musí nosiť okuliare a musí mu kupovať lieky. Epilepsia sa nepotvrdila, okuliare nenesie. Vyjadrila sa, že výživné 100 Eur považuje za primerané. Matka v návrhu tvrdí, že je syn individuálne začlenený do bežnej triedy, on však nevie nič o tom, že by mala v tejto súvislosti zvýšené finančné výdavky. V konaní o úpravu styku bolo potvrdené, že asistenta nemala a ani v súčasnosti nemá. Matka mu nikdy neposkytla žiadne informácie o priebehu poruchy správania, či boli vykonané špeciálne vyšetrenia, či sa vykonáva nejaká terapia, ako často a akým spôsobom, hoci je v zmysle rozhodnutia súdu povinná poskytovať mu informácie písomnou formou. Doteraz mu poslala jedinú písomnú správu zo dňa 27.2.2015. Sprevádzať syna do školy môže aj matka, má možnosť využívať pružnú pracovnú dobu, využívať iné benefity v zmysle kolektívnej zmluvy poskytované matkám s maloletými deťmi. Rodičia matky sú na dôchodku, rozvedení, nežijú v spoločnej domácnosti. Stará matka od rozvodu v roku 2012 býva v bytovom dome v tesnej blízkosti domu, v ktorom žije maloletý s matkou a základná škola je vzdialená cca 200 m a sprevádzaním syna do školy nevznikajú žiadne náklady. Synovi u neho nič nechýba, má u neho stavebnice, rôzne spoločenské hry, hviezdársky ďalekohľad, lopty, badminton, hokejku, sánky, bicykel, kartové hry, auto na diaľkové ovládanie, knihy, výkresy, výtvarné potreby, farebné papiere, náhradné oblečenie. Niektoré veci si vzal do bytu matky. Syn, keď je s ním, má radšej zážitkové darčeky ako vecné, rôzne výlety, aktivity vonku, v bazéne, na ihrisku a podobne. Navrhol vykonať u neho a u matky v byte osobnú návštevu kolízneho opatrovníka a vhodným spôsobom vypočítať syna tak, aby nebol ovplyvnený matkou. Podľa syna má matka v byte 3 LCD televízory, kúpila mu stolový počítač, tablet, notebook na

posledné Vianoce, ide o drahé hračky a nie sú adekvátne veku maloletého a poukazujú na to, že matka nemá žiadne finančné problémy. Súd pri rozhodovaní o úprave styku neprihliadol na jeho vlakové spojenia a chodíva pre syna hlavne autom, inak by veľa času trávili len cestovaním alebo čakaním na spoje, obzvlášť zlé to býva pri nevhodnom počasí a v zime. Auto je nevyhnutné a predstavuje pre neho pomerne vysokú položku nákladov, do práce chodíva MHD. Ostatné pomery a náklady na domácnosť, ktoré súd skúmal pred dvomi rokmi, sa v zásade nezmenili, býva s plnoletým synom V., ktorý študuje na vysokej škole.

Matka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu, s otcom nekomunikujú a otázku výživného s ním neriešila. Má ešte syna F., skončil 1. ročník Žilinskej univerzity, otec platí výživné 150 Eur, bolo teraz rozhodnuté o zvýšení na 190 Eur. Stále pracuje na železnici, nemá žiadne úvery, pôžičky, platí len poistenie V. a seba, F. už skončilo. So synom bola v škole v prírode 5 dní pri Sklených Tepliciach. Od apríla má v škole asistentku a chce o ňu požiadať i v tomto školskom roku. Je sledovaný u psychologičky, lieky neužíva, okuliare teraz nenesie, chodí na kontrolu k neurologičke. Otec sa so synom stretáva, ale netrávia spolu ani polovicu času ako má určené súdom, nedostáva žiadne darčeky, ani mu nezavolá na meniny, narodeniny, teraz nevidel ani jeho vysvedčenie. Pre syna nemusí chodiť autom, má vlak zadarmo, môže chodiť ním, so synom ho doma čakajú. Opatrovateľku pre V. nemá, lebo by s ňou nekomunikoval a pomáhajú jej rodičia, všade musí s ním niekto chodiť. Otec má ešte aj obchodnú spoločnosť Artbrain so sídlom v Brvništi spoločne s priateľkou.

Otec zotrval na svojom vyjadrení a nesúhlase so zvýšením výživného na syna, lebo sa zásadne nezmenili pomery. Býva so synom V., dcéra V. už s nimi nebýva. Synova matka je na invalidnom dôchodku a preto si syn nedával o zvýšenie výživného. Stále pracuje na železnici, nemá žiadne úvery, pôžičky, platí poistenie nehnuteľnosti, svoje životné poistenie, tiež synovi a zákonné poistenie na auto. Má služobný mobil a na súkromnom platí od 5 Eur do 7 Eur. Na benzín má do mesiaca výdavky cca 24 Eur, keď chodí pre V. autom. Neprespáva u neho, lebo vyhovel návrhu matky, že sa musí s ním v nedeľu učiť. Darčeky mu kupuje, v máji na narodeniny mu kúpil knihu, ktorú má u neho, boli na splave na Strečne, na Vianoce mu kúpil penovú pištoľ, figúrky Nahnevaní vrabci, šach, ktoré veci má tiež u neho. Nebráni mu, aby si veci zobral aj domov. O synovi nevie všetko, až dnes sa dozvedel, že bol v škole v prírode, matka má povinnosť na predkladanie správ určenú súdom. Nie je vlastníkom žiadnej

eseročky, vlastní ju jeho priateľka a on je konateľom bez príjmu, lebo spoločnosť nedosahuje také príjmy, aby mohol byť platený, zaoberá sa školením v oblasti výtvarného umenia.

Kolízny opatrovník doporučil návrhu matky vyhovieť, zvýšenie výživného je v záujme mal. V..

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca a kolízneho opatrovníka (čl. 111-115), oboznámil sa s návrhom matky, s vyjadrením otca k návrhu, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými rodičmi a vyžiadanými súdom, ako aj so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 23P/170/2011, sp.zn. 20P/171/2012 a sp.zn. 23P/18/2012. Na základe takto vykonaného dokazovania mal preukázaný a zistený nasledovný skutkový stav:

Rodičia maloletého nie sú a nikdy neboli manželia, nežijú v spoločnej domácnosti od júla 2006, rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 23P/170/2011-45 zo dňa 9.1.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/32/2012-67 zo dňa 16.5.2012 súd zveril mal.

V. do osobnej starostlivosti matke, otcovi uložil povinnosť platiť výživné 100 Eur mesačne od 1.11.2011 a zaplatiť nedoplatok 100 Eur v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V tom čase bola matka rozvedená rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 6C/196/99 zo dňa 8.9.2000, zamestnaná ako inžinierka železničnej dopravy u zamestnávateľa Železnice SR, za 11 mesiacov roka 2011 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 576,53 Eur, poberala daňový bonus na dve deti spolu 40,04 Eur do 30.6.2011, potom 41,02 Eur a z úradu práce prídavky na dve deti 44,02 Eur mesačne. So synmi F. P. V. bývali v 4-izbovom byte v jej osobnom vlastníctve, kde platila mesačne SVB 180,32 Eur, káblovú televíziu 9,13 Eur, plyn 5 Eur, RTVS 4,64 Eur a elektrinu 40 Eur. Otec na F. platil výživné 3.000 Sk - 99,58 Eur, rozsudok č.k. 20P/110/2011-87 zo dňa 13.12.2011 o zvýšení výživného na 150 Eur od 1.5.2011 nebol právoplatný. Mal. V. chodil do Materskej školy na ul. Dolinského v Martine, predškolskej výchovy na 4 hodiny, v škole sa nestravoval a matka neplatila žiadne poplatky. Platila mu poistenie Baby budúcnosť v Allianz-Slovenská poisťovňa ročne 540 Sk - 17,92 Eur. Bol prijatý rozhodnutím zo dňa 4.5.2011 do Centra špeciálno-pedagogického poradenstva pri ZŠI pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou v Jamníku, lebo má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, potrebuje poskytovanie špeciálno-pedagogických a diagnostických služieb a terapeutických intervencií. Podrobil sa dňa 4.5.2011 v centre psychologickému vyšetreniu so záverom: aktuálna úroveň intelektových schopností v pásme vysokého nadpriemeru, NKS - dyslália a susp. Aspergerov syndróm, doporučené bolo špecializované vyšetrenie zamerané na diferenciálnu diagnostiku osobnosti a jeho sociálnych vzťahov v ústave prof. Karola Matulaya v Bratislave, logopedická starostlivosť a intenzívne vedenie v domácom prostredí. Otec bol tiež rozvedený rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 2C/36/02-20 zo dňa 29.7.2002, bol zamestnaný u rovnakého zamestnávateľa ako matka ako vedúci referent železničných tratí a stavieb, za 11 mesiacov roka 2011 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 1.017,76 Eur, poberal daňový bonus na dve deti v rovnakej výške ako matka do augusta 2011, od septembra 2011 len na jedno dieťa. Spoločne s deťmi, ktoré mu pri rozvoze boli zverené do výchovy a opatery, bývali v 3-izbovom byte v jeho osobnom vlastníctve, dcéra V. ukončila strednú školu v júni 2011, nebola prijatá na vysokú školu, brigádnicke pracovala a syn V. maturoval na strednej škole, chcel ísť na vysokú školu, matka mala určené výživné na každého po 200 Sk mesačne.

Rozsudkom č.k. 20P/171/2012-122 zo dňa 6.2.2013 sú zamietol v celom rozsahu návrh otca o zníženie výživného, Krajský súd v Žiline rozsudkom č.k. 11CoP/7/2013-154 zo dňa 27.5.2013 rozsudok okresného súdu potvrdil, lebo zníženie príjmu otca nebola taká vážna zmena, aby odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti, jeho príjem sa pohyboval na úrovni 823 Eur mesačne netto (čl. 31-36).

Rozsudkom č.k. 23P/18/2012-261 súd rozhodol o oprávnení otca stretávať sa s mal. V. každý párný kalendárny víkend v roku v sobotu od 9,00 hod. do 19,00 hod. a v nedeľu od 9,00 hod. do 17,00 hod. s prevzatím a odovzdaním v mieste bydliska matky, ktorej uložil povinnosť maloletého na styk riadne pripraviť a styk s otcom umožniť, tiež jej uložil povinnosť poskytovať otcovi informácie o zdravotnom stave maloletého, o jeho školskej dochádzke, záujmovej činnosti, mimoškolských aktivitách a ďalších podstatných veciach a potrebách písomnou formou v každom druhom kalendárnom mesiaci vždy najneskôr k poslednému dňu mesiaca.

V súčasnosti je matka stále zamestnaná u toho istého zamestnávateľa na typovej pozícii odborný technický zamestnanec, pracuje tam od 26.6.1995, za rok 2013 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 713,03 Eur, 752,74 Eur za rok 2014 a 684,80 Eur za 5 mesiacov roka 2015, poberá daňový bonus na 2 deti spolu 42,82 Eur od 1.7.2013, dovtedy 42,06 (čl. 15-22, 27, 79-80). Z úradu práce poberá prídavky na dve deti spolu 47,04 Eur od 1.1.2014 (čl. 15-18). Býva s mal. V. a s mal. F. v tom istom byte, mesačne platí SVB 207,53 Eur od 1.3.2012, elektrinu 34,50 Eur od apríla 2015, dovtedy 32 Eur, bol nedoplatok 42,37 Eur za obdobie od 13.3.2014 do 15.3.2015, RTVS 4,64 Eur, digitálna televízia a internet 20,90 Eur, ročne daň z nehnuteľnosti 21,02 Eur a poplatok za komunálny odpad po 25 Eur na osobu (čl. 81-87). Platí mobilný telefón sebe a F., paušál 14,50 Eur, mal. V. poistenie Baby Budúcnosť v Allianz - Slovenská poisťovňa 17,92 Eur ročne a poistenie Mladá rodina, kde sú poistený obidvaja 29,87 Eur štvrťročne (čl. 88-91).

Rovnako otec je zamestnaný u toho istého zamestnávateľa od 5.8.1991, v súčasnej dobe zaradený na typovej pozícii vedúci referent železničnej prepravy, za rok 2013 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 886,46 Eur, 852,48 Eur za rok 2014 a 794,83 Eur za 5 mesiacov roka 2015, poberá daňový bonus na 2 deti v rovnakej výške ako matka (čl. 23-27, 51-53). Z úradu práce poberá prídavky na 1 dieťa 23,10 Eur od 1.1.2013, dovtedy 22,54 Eur. Býva stále v tom istom byte spoločne so synom V., dcéra V. už s nimi nebýva, platí mesačne za služby spojené s užívaním bytu 139,59 Eur od 1.7.2015, elektrinu 33,50 Eur od apríla 2015, dovtedy 33 Eur, plyn 4 Eur, ročne Skylink 75,90 Eur, daň z nehnuteľnosti 14,20 Eur a komunálny odpad po 23,36 Eur na osobu (čl. 54-68, 71). Syn ukončil 2. ročník Elektrotechnickej fakulty Žilinskej univerzity, matka na neho platí výživné 200 Sk - 6,64 Eur. Tiež si platí mobilný telefón 14,99 Eur, poistenie Domov v AXA poisťovni ročne 76,60 Eur, životné poistenie s úrazovým pripoistením v Amslico poisťovni ročne 136,86 Eur, v Allianz - Slovenská poisťovňa mesačne 11,62 Eur, zákonné poistenie v Kooperatíva poisťovni ročne 88 Eur (čl. 68-70, 72-75). S mal. V. sa stretáva každú párnú sobotu, kde poukázal na výdavky na pohonné hmoty pri ceste autom cca 12,04 Eur jeden deň pri cene 1,41 Eur za liter a na lístky MHD 3,50 Eur, pričom doba cestovania a čakania na spoje je 8 hodín (čl. 76). Kупuje mu oblečenie, rôzne hračky a veci čo ho bavia, tieto ostávajú v jeho domácnosti, ale nebráni mu zobrať si ich k matke, zakúpenie niektorých preukázal, napr. v septembri 2012 Castle basic za 35,99 Eur, v decembri 2012 základný kotúč Beyblade za 23,98 Eur, v januári 2013 lego za 46,99 Eur, v apríli 2013 zvieratá sveta za 1,89 Eur, v máji 2013 v predajni Alltoys hračku za 6,99 Eur, v decembri refraktor v Lidli za 79,99 Eur, stavebnicu Merkur za 35,08 Eur, vo februári 2015 sladkosti, ovocie (čl. 39-45). Výživné platí ako má súdom určené cestou exekúciu, ktorú matka musela podať v júni 2012. Matka mu poslala informácie o maloletom s dátumami 27.2.2015, 30.4.2015 a 30.6.2015 (čl. 108-110).

Mal. V. je od 1.9.2015 žiakom 4. triedy Základnej školy s materskou školou na ul. Dolinského v Martine, chodí do školského klubu detí s mesačnou platbou 15 Eur a stravuje sa v školskej jedálni s platbou do 25 Eur, jeden obed 1,16 Eur. Je individuálne začlenený do bežnej triedy na základe písomného vyjadrenia Centra poradensko-psychologických služieb a prevencie Martin zo dňa 13.8.2012 (čl. 93-95). Na začiatku každého školského roka boli zvýšené výdavky na zakúpenie školských potrieb a pomôcok (podľa vyčíslenia matky 58,56 Eur), školskej tašky za 37,99 Eur v auguste 2014, tenisiek na telesnú výchovu za 9,95 Eur. V školskom roku 2014/2015 matka platila aj triedny fond 10 Eur, ZRPŠ 12 Eur, pracovný zošit slovenského jazyka 3,20 Eur, anglického jazyka 3 Eur, časopis Funny English 6,40 Eur, pracovné zošity na aktuálny školský rok 12,43 Eur, fotky 3 Eur, školský výlet 7 Eur, divadlo

2 Eur a školu v prírode, maloletý 80 Eur a matka 56 Eur (čl. 96-98). Od apríla 2015 mal v škole asistentku a matka o jej pridelenie chce požiadať aj v novom školskom roku. Je podľa správy Ambulancie klinickej psychológie PhDr. Jánošíkovej v Trnave zo dňa 14.1.2015 sledovaný v ambulancii z dôvodu pervazívnej vývinovej poruchy Aspergerov syndróm (porucha autistického spektra, sociálna dyslexia, narušenie v oblasti sociálnej a spoločenskej interakcie, komunikácie, vzorov správania, vytvárania vzťahu k iným osobám a formovania spoločenských vzťahov). Pri nástupe do základnej školy mal problémy viac v oblasti zvládania organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu, kvalitami ťažkostí adaptácie na sociálno-komunikačnú záťaž - výraznejšia izolácia, odmietanie, výberovosť komunikácie a verbalizácie, preferencia solitárnych aktivít. Aktuálny stav v čase návštevy bol sťažený v kontakte, prítomná bola výrazná mimika, zvýšené psychomotorické tempo až tenzia, v popredí oslabené pragmatické schopnosti, nerešpektovanie partnera, ťažkosti v porozumení zložitejších časovo-dejových následností s dopadom do zlyhávania v sebaorganizácii. V oblasti sociálnych interakcií sú ťažkosti v udržiavaní a rozvíjaní kontaktov s rovesníkmi, ktorých kolektív ale toleruje, i ako dôsledok nedostatočnej

diskriminácie zložitejších emočných stavov. Záujmy a schopnosti sú s výraznou fragmentáciou vnímania, zaujatie detailami, uľpievanie v obsahoch a témach, v súčasnosti najmä encyklopedické vedomosti - vesmír, prírodoveda, technika, fascinácia PC - MineCraft. Osobnosť je detská, vo vývine, tangovaná vývinovou poruchou s miernymi egocentrickými kvalitami, obraz pasívnej konštruktívnej osobnosti. Odporučila v školskom prostredí postupovať podľa podkladov pre IVP a odbornej literatúry. Neužíva žiadne lieky, ani antiepileptiká a už nenesie ani okuliare (čl. 99-100). Vo voľnom čase sa bicykuje, bojí sa korčuľovať, chodí na prechádzky, doma sa venuje počítaču, hrám, rozprávkam, číta knihy.

Matka má vyživovaciu povinnosť aj k mal. F. V., nar.XX.X.XXXX, na ktorého otec platí výživné 190 Eur mesačne, vlastní 4-izbový byt a osobné motorové vozidlo Citroen Saxo, rok výroby 2001, platí len zákonné poistenie. Otec má vyživovaciu povinnosť aj k V. V., nar.XX.XX.XXXX, vlastní 3-izbový byt, chalupu - drevenicu po starých rodičoch v Slovinkách v okrese Spišská nová Ves a osobné motorové vozidlo Volkswaagen Golf, rok výroby 2001.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh matky o zvýšenie výživného je dôvodný a v celom rozsahu mu vyhovel, zvýšil výživné na mal. V. na 150 Eur mesačne od 1.12.2014 a otca zaviazal splácaním vzniknutého nedoplatku 400 Eur za obdobie od 1.12.2014 do 31.7.2015 v splátkach po 15 Eur spolu s bežným výživným, takto určené výživné považoval za primerané k odôvodneným potrebám maloletého a také, ktorého platenie je v možnostiach a schopnostiach povinného otca. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede všetkých účastníkov konania a skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia. Za preukázané súd považoval príjmy rodičov, výdavky bývania, čiastočne výdavky maloletého a za zhodné skutočnosti týkajúce sa platenia výživného na maloletého a stretávania sa.

Rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový fyzický a psychický vývoj dieťaťa, do čoho je potrebné zahrnúť prípadnú záujmovú činnosť alebo výdavky spojené so zdravotnými problémami.

Porovnaním okolností dôležitých pre stanovenie výšky výživného v čase skoršieho rozhodovania v januári 2012 s okolnosťami v čase súčasného rozhodovania v auguste 2015 mal preukázané, že v priebehu času za 3 roky a 8 mesiacov došlo k takým zmenám, ktoré odôvodňujú zvýšenie výživného na mal. V., ide o zmeny, ktoré sa výraznejším a závažnejším spôsobom prejavili v pomeroch účastníkov nielen na krátky čas a ktoré súd vyhodnotil ako dôvodné na zmenu výšky výživného. Maloletý už nie je v materskej škôlke, kde matka nič neplatila, lebo išlo o predškolskú výchovu, ale žiakom základnej školy, od septembra nastúpi do 4. triedy a začatie plnenia povinnej školskej dochádzky možno považovať za podstatnú zmenu pomerov spojenú s pribudnutím nákladov na školské potreby, pomôcky, aktivity, stravovanie a školský klub. V 3. triede boli výdavky na klub 150 Eur, na stravu cca 240 Eur, na ďalšie platby v škole 195,03 Eur, na školské potreby 106,50 Eur. Podstatne vyššie sú výdavky na uspokojovanie bežných hmotných potrieb s pribúdajúcim vekom, rastom, fyzickým a psychickým vyspievaním ako je strava, oblečenie, obutie, hygienické a kozmetické potreby, a to aj v dôsledku rastu cien v spoločnosti. Vývoj cien sa nevyhnutne prejavil aj zvýšením finančných prostriedkov potrebných na financovanie všetkých potrieb maloletého, ale aj zvýšením takýchto výdavkov rodičov, pričom u maloletého je to z pohľadu súdu podstatnejší nárast, lebo napríklad rodičia nepotrebujú tak často nové oblečenie, obuv, nevyžadujú pestrú, vyváženú, bohatú stravu ako vyvíjajúce sa 9-ročné dieťa,

ktorého nároky sú iné ako škôlkára. V úhrne vzrástli spotrebiteľské ceny v roku 2013 o 1,4%, v roku 2014 v porovnaní s rokom 2013 klesli v úhrne o 0,1% a za 7 mesiacov roka 2015 sa v úhrne znížili o 0,3% v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2014, vyvíjali sa teda pozitívnejším smerom ako napríklad v roku 2012, kedy miera inflácie dosiahla v priemere 3,6%, ale je tu za celú dobu od posledného rozhodnutia podstatná zmena. Časť výdavkov mal. V. sú jednorazové výdavky, niektoré platby v škole na začiatku školského roka, na zakúpenie väčšiny školských potrieb a pomôcok, časť sú tie ktoré potrebuje nepravidelne, napríklad na záujmové aktivity, ale podstatnú časť tvoria opakujúce sa výdavky, lebo ješť potrebuje každý deň, každý deň potrebuje raňajky, desiatu do školy, teplý obed, večeru, ktorá môže byť aj suchá a menej finančne náročná, každý deň používa hygienické a kozmetické potreby, každý mesiac sa musia platiť úhrady za bývanie, čo je tiež súčasť výživného a na jedného člena domácnosti z preukázaných výdavkov predstavujú mesačne 91,86 Eur, je potrebné dokúpiť niečo na oblečenie, na kozmetiku a na hygienu, čo spolu so stravou je určite minimálne 150 Eur. Sú tu aj výdavky spojené s návštevou psychologičky v Trnave. Ak zoberieme do úvahy sumu zo strany matky, ktorá určite nemôže byť rovnaká ako u otca, lebo sa okrem finančného zabezpečenia podieľa na jeho potrebách a plní si vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou, zabezpečovaním každodenných potrieb a uspokojovaním bytovej potreby, čo je postavené na roveň finančnému plneniu, tak potom je to primeraná suma pre zabezpečenie odôvodnených potrieb mal. V.. To, že matka mu neposkytuje informácie ako má určené súdom, musí riešiť otec s ňou, resp. sa ako zákonný zástupca môže obrátiť na jeho detského lekára alebo na odborných lekárov a zistiť si to sám. Tiež matka netvrdí, že v súvislosti so syndrómom má maloletý zvýšené výdavky, len konštatuje, že ním trpí a je individuálne začlenený do bežnej triedy. Pravdou je, že mal po určitú časť školského roka asistentku a matka chce o ňu požiadať aj v novom školskom roku.

K zmene pomerov došlo aj u rodičov, ich skúmaním súd zistil, že sa zvýšila čistá mzda matky pri porovnaní s rokom 2014 o cca 176 Eur a znížila u otca o cca 185 Eur a nepribudla im žiadna ďalšia vyživovacia povinnosť. Napriek tomu je dôvodné, aby sa na zvýšených výdavkoch na odôvodnené potreby mal. V. podieľal aj otec, nielen matka. Otec aj pri zníženej mzde cca 830 Eur je v súčasnosti v takej finančnej situácii, že je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť zvýšené výživné 150 Eur a splácať nedoplatok po 15 Eur, výživné predstavuje necelú šestinú jeho príjmu a na jeho potreby a potreby syna vysokoškoláka mu ostáva cca 665 Eur a zvýšenie potom nie je také, aby ohrozilo alebo zhoršilo ich doterajšiu životnú úroveň. Navyiac otec je od 2.10.2013 spoločníkom v ArtBrain, s.r.o., Brvnište spolu s Y. A., jeho priateľkou, kde sú súčasne aj konatelia a ak nedostáva za túto prácu žiadne finančné prostriedky a ani spoločnosť nemá zisk, hoci má veľmi veľa predmetov podnikania, nemôže to ísť na ťarchu maloletého. Možno to považovať za vzdanie sa zárobku alebo majetkového prospechu, ktorým by ešte mohol zlepšiť svoju finančnú situáciu. Rovnako jeho syn, vysokoškolák nemá od matky ani minimálne výživné, ktoré je povinný podľa Zákona o rodine platiť každý rodič bez ohľadu na jeho možnosti a schopnosti, hoci jej odbudla vyživovacia povinnosť k dcére a mohol žiadať o prispievanie vyššou sumou, nie 6,64 Eur ako je to teraz a to aj napriek tomu, že má len invalidný dôchodok, čo neznamena, že by nemohla pracovať, záleží na miere poklesu schopnosti vykonávať prácu. Prihliadol na podieľanie sa otca na výchove v rámci stretávania sa každú druhú sobotu v jeho domácnosti, organizovanie mu v tom čase rôzneho programu, zakupovanie oblečenia, vecí na využívanie voľného

času, ktoré však väčšinou ostávajú u neho. Na druhej strane takéto správanie možno považovať za štandardný prístup každého rodiča k plneniu svojich rodičovských práv a povinností, ktoré nemôžu byť obmedzené len na platenie výživného, keď otec neprispel napríklad žiadnym spôsobom na školské výdavky.

Neprihliadol na výdavky na dopravu za synom zo Žiliny do Martina a späť, na ktoré otec poukázal, lebo ak chce byť so synom, tieto musí vynaložiť.

Zobral do úvahy to, že časť potrieb mal. V. je krytá prídavkami na dieťa, ktorých výška sa nezmenila, zvýšenie o 0,98 Eur a u obidvoch rodičov výdavky bývania, ktoré platia len sami, lebo bývajú s deťmi, ktoré nemajú svoj vlastný príjem. U matky spolu mesačne predstavujú 275,57 Eur, čo je na osobu 91,86 Eur a u otca 188,50 Eur, na osobu 94,25 Eur.

Pri rozhodovaní o výške výživného súd komplexne posúdil finančné možnosti otca, jeho majetkové pomery, rovnako možnosti a pomery matky, ale aj zvýšené potreby mal. V.. Výživné zvýšil od 1.12.2014, od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh. Výživné sa platí mesačne vopred a súd považuje za prirodzené a spravodlivé zvýšiť výživné od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol návrh podaný, lebo ide o maloleté dieťa a nie odo dňa podania návrhu ako pri plnoletom dieťati. Potom pri takto upravenom výživnom vznikol otcovi nedoplatok 400 Eur, ktorý súd vypočítal ako rozdiel medzi doteraz určeným a novoupraveným výživným - zvýšenie o 50 Eur krát 8 mesiacov a umožnil mu ho splácať v splátkach po 15 Eur mesačne, ktoré považoval za primerané, nebolo možné určiť nižšie splátky, bude ho splácať 27 mesiacov.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p. - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, trojmo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).